

Opvolgrapport BACHELOR BOUW

20/06/2023

1 Situering van de opvolgfase

De opvolgfase is een onderdeel van de bewaking van de opleidingskwaliteit in eigen regie, ook wel het **VARIOSO**-proces genoemd (**V**erkennen, **A**nalyseren, **R**eflectie-intern, **O**ptimaliseren, **S**piegelen, **O**pvolgen). De stap van de opvolgfase is een rapportering van de opleiding over hoe zij de aandachtspunten van het reviewpanel in de vorige fase heeft opgevolgd.

Kwaliteitskenmerk 1: profiel, leerresultaten en curriculum

Vragen/bemerkingen van het reviewpanel

Het panel heeft de indruk dat de opleiding in het verleden eerder een centrale aansturing heeft gekend, waarbij op heden meer de beweging wordt gemaakt in de andere richting. Namelijk meer in de richting van *eigenaarschap en autonomie* van de diverse betrokkenen. Het panel raadt aan om rekening te houden met het risico dat hierdoor de coherentie in het gedrag kan komen voor de opleiding. Dit dient verder bewaakt te worden door de opleidingsverantwoordelijke(n) en het docententeam.

Het panel raadt aan om tijdens de langdurige periodes van *stage* systematische opvolging te voorzien door de opleiding. Zowel coherent toezicht op het leerproces als het onderhouden van het contact met de mentoren zijn hierbij belangrijk. Algemene kwaliteitsbewaking van de stages is noodzakelijk. Het lijkt wenselijk om hier voldoende systematiek in te stellen en de communicatie tussen de drie partijen voldoende uit te bouwen en te integreren in de opleiding.

Tips voor de toekomst

- ✓ Het panel raadt aan om enkele topics of niches uit de sector meer te integreren in het curriculum, zoals bijvoorbeeld afbraakprocessen en asbestverwerking.

Actiepunten: samenvatting

- *De opleiding handhaaft het leerlijnenmodel als robuust en flexibel kader, maar breidt dit model uit met twee leerlijnen (zie ook Bijlage 1):*
 - *Leerlijn Veiligheid (zie KK1 – AJ2324)*
 - *Leerlijn Onderzoek (zie KK5- AJ2425)*
- *De opleiding stuurt de opvolging en de beoordeling bij van de binnen- en buitenlandse plicht- en keuzestagesj (AJ2223).*
- *De opleiding breidt het bestaande keuze-OPO-pakket uit via samenwerkingen met de (Bio)TECH opleidingen Vastgoed, Energietechnologie en Elektromechanica om de studenten een nog ruimer aanbod aan actuele en toekomstgerichte thema's aan te bieden (AJ2425).*

Achteraan is een gedetailleerde motivering van de opleiding terug te vinden.

Kwaliteitskenmerk 2: onderwijsleeromgeving

Vragen/bemerkingen van het reviewpanel

Het panel geeft aan dat het noodzakelijk is om het geheel aan *leerresultaten* in de opleiding goed te monitoren en te bewaken als geheel. Het kan een valkuil zijn om hier te veel eigenaarschap bij de individuele docent te leggen. In het bijzonder het *toetsbeleid en de toetsvisie* van de opleiding vraagt verdere aandacht. Een kritische visie en een geïntegreerde kijk vanuit het team dient te worden gegarandeerd, om te vermijden dat er onvoldoende zekerheid is over het al dan niet afdekken van alle kerndoelen in de opleiding. Kwaliteitsvolle borging van het evalueren door diverse actoren moet minimaal worden gegarandeerd.

Tips voor de toekomst

- ✓ Het panel raadt aan om de visie op differentiatie te concretiseren. De opleiding kan hierbij verhelderen wat differentiatie betekent voor de opleiding en hoe ze dit integreren in de drie opleidingsjaren.
- ✓ Het is goed dat de opleiding de studie-efficiëntie en drop-out van studenten in kaart heeft gebracht. Het panel raadt aan om dit verder te onderzoeken en na te gaan waar de eerder lage studie-efficiëntie vandaan komt, in combinatie met de dalende instroom.
- ✓ Het panel raadt aan om de geïntegreerde visie op evalueren en het toetsbeleid in de opleiding verder te optimaliseren.

Actiepunten: samenvatting

- *De opleiding werkt aan de leerresultaten:*
 - *Ze herzielt de bestaande kerndoelentabel door het formuleren van leeruitkomsten (AJ2223-2324).*
 - *Ze onderzoekt de correlatie leeruitkomsten/leeractiviteiten/toetsen (AJ2425).*
 - *Ze implementeert een afgestemd toetsbeleid (AJ2425).*
- *De opleiding heeft een stappenplan uitgewerkt voor het ontwikkelen en implementeren van een toetsbeleid, dat loopt van AJ2223 tot AJ2526. Zij is reeds gestart met de uitvoering ervan (analysefase).*
- *De opleiding verduidelijkt de visie op differentiatie, die zij vorm geeft op 3 niveaus:*
 - *Structureel (leerwegen, keuze-pakketten/afstudeertrajecten, klasindeling);*
 - *Via coaching (klascoaches in BO1, Persoonlijk groeipad via Portfolio in alle fasen);*
 - *In de leeractiviteiten (gedifferentieerd per fase).*
- *Inzake Studie-efficiëntie en Drop-out stelt de opleiding voor om voorafgaand te benchmarken op het niveau van de cluster (Bio)TECH.*

Achteraan is een gedetailleerde motivering van de opleiding terug te vinden.

Kwaliteitskenmerk 3: begeleiding van studenten

Vragen/bemerkingen van het reviewpanel

Vragen/bemerkingen

De opleiding lijkt voornamelijk nog sterk afgestemd te zijn op reguliere dagstudenten. Het panel vraagt zich af of trajecten voor afstandsstudenten, werkstudenten, instromers met andere vooropleidingen,... ook kunnen geïntegreerd worden in het aanbod van de opleiding en het curriculum. Hiervoor kan het zinvol zijn om de noden van deze doelgroepen verder in kaart te brengen en te analyseren.

Tips voor de toekomst:

- ✓ De opleiding neemt sterke 'lessons learned' mee uit de Covid-periode met betrekking tot afstandsonderwijs. Deze inzichten kunnen betekenis geven in de verdere uitbouw van het aanbod voor een bredere doelgroep studenten.
- ✓ Het panel raadt aan opportuniteiten te verkennen met betrekking tot doorstroom uit het graduaat Werforganisatie naar de bacheloropleiding Bouw.
- ✓ De opleiding wil verder investeren in de uitbouw en verankering van de studentenvertegenwoordiging. Het panel raadt aan dit verder te concretiseren en deze uitbouw goed op te volgen.
- ✓ In de huidige opleiding zijn voornamelijk reguliere dagstudenten aanwezig. Het panel raadt aan om de instroom verder te analyseren en te verbreden naar andere doelgroepen.

Actiepunten: samenvatting

- *De opleiding ontwikkelt, naast het bestaande aanbod, bijkomend volgende leerwegen:*
 - *Verkorte leerweg voor afgestudeerden Graduaat Werforganisatie HoGent (Wegenbouw) en AP Hogeschool (beide afstudeerrichtingen);*
 - *Basisleerweg 4 x 45 SP voor doelgroep BSO-studenten;*
 - *Verkorte leerweg voor werkstudenten, werkzaam in de sector (op basis van vereenvoudigde EVC-procedure).*
- *De opleiding heeft de Persona-oefening aangevat en rondt deze af in AJ2324.*
- *De opleiding stemt haar curriculum inhoudelijk beter af op dat van de Odisee-opleiding graduaat Werforganisatie om het schakelen tussen beide te faciliteren.*
- *De opleiding roept Odisee op om zich hogeschoolbreed te beraden over de impact van het fenomeen "werkstudent" op aanwezigheidsvereisten, opleidingsplanning en op de minimale verwachtingen die gesteld kunnen worden aan studenten.*
- *De studentenvertegenwoordiging is in AJ2223 moeizaam heropgestart. In AJ2324 neemt de opleiding dit terug op.*

Achteraan is een gedetailleerde motivering van de opleiding terug te vinden.

Kwaliteitskenmerk 4: betrokkenheid van stakeholders

Vragen/bemerkingen van het reviewpanel

Het panel ondersteunt de geplande initiatieven waarbij expertise en verdere professionalisering gedeeld wordt tussen de opleiding en het werkveld. Het panel raadt aan om voldoende te blijven inzetten op professionalisering van de docenten, zodat actuele praktijkervaring aanwezig blijft binnen het team.

Tips voor de toekomst

- ✓ Het panel raadt aan om blijvend in te zetten op het uitbreiden van het netwerk van stakeholders en werkveldpartners, aangezien de nood tot meer afgestudeerden zich steeds meer zal opdringen. Mogelijk kunnen de initiatieven en samenwerkingen vanuit bijvoorbeeld Blikopener hierin benut worden.
- ✓ Het panel raadt aan om de professionalisering van het docententeam verder te systematiseren en te verankeren.
- ✓ Alumnistudenten kunnen een meerwaarde betekenen in het versterken en verbreden van de instroom in de opleiding. Ook jong afgestudeerden zijn mogelijk een interessante bron van informatie. Het panel raadt aan deze actoren in te zetten als 'ambassadeurs' en hen actief te betrekken in het programma en de communicatie van de opleiding.

Actiepunten: samenvatting

- *Inzake studenteninstroom verleent de opleiding haar medewerking aan de cluster (Bio)TECH, die een marketingstrategie en -plan voor technische opleidingen uitwerkt (AJ2324).*
- *De opleiding zet haar inspanningen verder om de sectororganisaties te overtuigen van de noodzaak om de bouwsector maatschappelijk een gunstiger imago aan te meten (AJ2223-2526).*
- *De opleiding onderzoekt de opportuniteiten om collega's zonder werkveldervaring een werkveldstage te laten volgen (AJ2425).*
- *De opleiding schrijft zich in op het onderwijskundig professionaliseringstraject van de cluster (Bio)TECH (AJ2223-2526).*

Achteraan is een gedetailleerde motivering van de opleiding terug te vinden.

Kwaliteitskenmerk 5: internationalisering en onderzoek

Vragen/bemerkingen van het reviewpanel

Het panel observeert verschillende perspectieven in de opleiding met betrekking tot het aanreiken van vreemde talen in het curriculum. Meer bepaald opteert men enerzijds om studenten hierin systematisch te begeleiden en anderzijds legt men de focus op het laten ervaren van de meertaligheid in de praktijk en de werkcontext. Het panel raadt aan om deze tweevoudige aanpak nog beter te stroomlijnen.

Tips voor de toekomst

- ✓ De integratie tussen de opleiding en het onderzoekscentrum kan wellicht nog meer naar buiten gebracht worden, meer bepaald naar de sector toe. Het panel raadt aan dit verder te profileren.

Actiepunten: samenvatting

- *De opleiding onderzoekt, ism. de cluster (Bio)TECH Aalst, de mogelijkheden inzake taalremediëring, al dan niet ism. CVO KISP. Voor de opleiding dient het accent te liggen op begrijpend lezen (AJ2223-2324).*
- *De opleiding onderzoekt op welk wijze meer ingezet kan worden op het ervaringsperspectief rond veeltaligheid op de werf. Afhankelijk van de bevindingen, kan het schrappen van het vreemde talenaanbod in de opleiding orden overwogen. De opleiding maakt evenwel voorbehoud bij haar interpretatie van de opmerking die de commissie in deze heeft gemaakt. Samenwerking met de opleiding Graduaat Werforganisatie lijkt hier aangewezen.*
- *De opleiding maakt de integratie van onderzoek in de opleiding beter zichtbaar door het samenbrengen van de betrokken leeractiviteiten in een leerlijn Onderzoek (AJ2425).*
- *Ism. DUBiT onderzoekt de opleiding of de integratie onderzoek/opleiding beter kan worden geprofileerd onder de noemer Innovatie. Door het thema groene innovatie meer zichtbaar te maken in de opleidings- en onderzoeksruimten wordt deze profilering intern ondersteund, maar ook voor bezoekers (AJ2324). Online kan het, ism. MARCOM, via getuigenissen op video (AJ2425).*

Achteraan is een gedetailleerde motivering van de opleiding terug te vinden.

Op 26/06/2023 vond het opvolgesprek met de directie plaats op basis van een eerste voorlopige rapportering over de opvolging van de aanbevelingen van het expertenpanel (spiegelfase VARIOSO).

Aanwezigen:

- *Ann Verreth, algemeen directeur*
- *Ann Martin, directeur onderwijs*
- *Paul Garré, directeur onderwijsontwikkeling en kwaliteitszorg*
- *Machteld Van den Bogaerd, clusterdirecteur (bio-)technologie*
- *Jos Van De Wielle, opleidingshoofd bouw*
- *Charlotte Van Aerde, ankerpersoon kwaliteitszorg cluster (bio-)technologie*
- *Ann Van Der Kelen, dienst onderwijsontwikkeling en kwaliteitszorg*
- *Sofie Metsers, dienst onderwijsontwikkeling en kwaliteitszorg, verslaggever*

Kwaliteitskenmerk 1: profiel, leerresultaten en curriculum

Coherentie van de opleiding

Tussen centrale aansturing en het geven van meer eigenaarschap aan de teamleden heerst een spanningsveld, net zoals tussen het aanbieden van een strak curriculum of het laten van ruim(er)e keuzemogelijkheden aan de student bij het uitstippelen van de studieloopbaan.

Het **leerlijnenmodel** (zie volgende blz.) dat de samenhang en de opbouw van het curriculum illustreert en samenvat, bleek tot nog toe een geschikt en robuust kader dat tegelijk

- de nodige flexibiliteit biedt om de IKCO-objectieven te voldoen
 - inzake studieprogramma-keuze (ref. de programmahervorming doorgevoerd in AJ2021) en
 - inzake soepelheid om de Individuele StudieProgramma's aan te passen aan de noden van de diverse studentenprofielen (generatiestudent, zij-instromer, werkstudent, OKOT-student, upsciller, reskiller, student die verworven werkervaring wenst gevalideerd te zien, ...);
- het nodige houvast biedt om de samenhang van het curriculum te garanderen bij
 - programmawijzigingen (ref. de recente curriculumontstopping doorgevoerd in AJ2122 en de bachelorproefherziening in AJ2223),
 - inhoudsverschuivingen (ref. de grondige herzieningen in AJ2021),
 - personeelwissels (ref. de ingrepen in de afgelopen 4 academiejaren),
 - studieloopbaanonderbrekingen (studenten die hun studie hernemen na x jaar onderbreking).

Het leerlijnenmodel zit ook verankerd in de naamgeving van de opleidingsonderdelen.

Op korte termijn overweegt de opleiding om een extra leerlijn *Veiligheid* toe te voegen aan het model, omdat de evoluerende maatschappelijke en sectoriële context vragende partij zijn voor een meer zichtbare behandeling van het thema Veiligheid. Deze leerlijn zal meteen een verbindingslijn vormen tussen de diverse praktijkaspecten in de opleiding, zoals de uitvoeringspraktijkssessies, de labo's, de geïntegreerde projecten, de werfbezoeken, de kijk- en de meewerkende plicht- en keuzestages.

Opvolging stages

1. Stages in het binnenland of in een buurland

1.1. Stages los van de bachelorproef

Voor de (altijd meewerkende) stages losstaand van de bachelorproef (5/6 Stage in Vlaanderen – 12 SP; 56 Stage in Vlaanderen (keuze) – 6 SP) is sinds AJ2223 een opvolgingssysteem van toepassing met 3 gevalideerde contactmomenten student/begeleider. Het eerste moment moet plaatsvinden uiterlijk na een 2-tal dagen stage en is bedoeld om vast te leggen hoe de stage inhoudelijk (doelstellingen, inhoudsgebied, werkzaamheden) en organisatorisch ingevuld zal worden in een zgn. Individuele StageOpdrachtOmschrijving (IStOO). De volgende 2 momenten zijn bedoeld om de stagevoortgang te bespreken, formatief te evalueren en waar nodig bij te sturen. De stage wordt afgesloten met een presentatie tijdens de examenperiode voor een panel van begeleidende docenten.

1.2. Stages in de context van de bachelorproef

Van oudsher wordt van elke stagedag een stagedagrapport gemaakt, dat online binnen de week wordt gepost en waarop door de begeleider wordt teruggekoppeld. Deze terugkoppeling kan zowel de inhoud of vorm van het dagrapport zelf betreffen als de aan de dag gelegde activiteiten of observaties op de werf. De stage wordt in deze context gezien als complementair aan de bachelorproef, omdat ze de student ondersteunt bij het verwerven van inzicht in het bouwproject en de omgeving waarin het wordt gerealiseerd, maar evengoed inspireert bij het vastleggen van de zgn. individuele OpdrachtOmschrijving (IndOO) voor de bachelorproefstudie en bij het uitwerken daarvan. De beoordeling van de stage maakt dan ook deel uit van de beoordeling van de bachelorproef, in overeenstemming met een vastgelegde beoordelingsmatrix.

2. Internationale stages

Wat betreft de internationale stages (Stagemobiliteit in Europa, Stagemobiliteit buiten Europa) wordt er sinds AJ2223 een online netwerk ingericht met, voor elke student op internationale stage, de verplichte deelname aan 3 intervisiemomenten. Tijdens deze intervisies leggen telkens enkele deelnemende studenten getuigenis af over o.m. het stageproject, de werforganisatie, de specifieke of bijzondere technieken die er worden aangewend, maar ook over hun specifieke werkzaamheden aldaar, hun persoonlijke en professionele stage-leerobjectieven en wat ze daarvan al konden realiseren. Ook de internationale studenten sluiten hun stage af met een presentatie voor een panel van begeleidende docenten. De studenten worden opgevolgd en beoordeeld op leerbereidheid, communicatieve vaardigheden, probleemoplossend vermogen, teamwerk, instructievaardigheid, veiligheidsbewustzijn, IT-vaardigheid, flexibiliteit, initiatief, streven naar optimalisatie van uitvoeringsprocessen en leiderschap.

Topics of niches uit de sector

Niches

De suggesties van de commissie om niches uit de sector aan bod te brengen in het curriculum vult de opleiding in via masterclasses of keuze-OPO's. Zo wordt in AJ2324 een nieuw keuze-OPO ingericht rond asbestbehandeling bij renovatie, in samenwerking met de pBa Vastgoed en een externe partner. Op de jobhappening poogt de opleiding om een zo ruim mogelijk scala aan werkgevers en functies aan de studenten voor te stellen. Ook in de projectkeuze voor de bachelorproef uitvoeringsstudie kunnen de studenten opteren voor een niche-project. Met spoorwegenaannemers werden contacten gelegd voor het inrichten van masterclasses over deze deelsector.

Topics

Inzake topics uit de sector richt de opleiding zich bij voorkeur op de maatstaven voor de toekomst in de sector van de uitvoering van bouwwerken. Nadrukkelijk aanwezige onderwerpen zijn dan: *circulariteit, ecologische voetafdruk, innovatieve materialen, energietechnieken in uitvoering en in uitrusting van gebouwen, digitale documenten- en gegevensuitwisseling (BIM), AR en VR, robottechnologieën, (energetische) renovatie, planningstechnieken, edm.*

De cursief gedrukte themata komen in de opleiding aan bod. Het profiel van de opleiding strekt ertoe studenten mee te nemen met de algemene evoluties en de duidelijke trends die in de sector aanwezig zijn, zodat studenten studie- en professionele keuzes kunnen maken met zicht op de toekomst. Maar evengoed neemt de opleiding de optie om niet mee te surfen op elke nieuwe hype die zich in de sector aandient.

Rond energietechnieken en energetische renovatie doet de opleiding momenteel niets – de focus is de uitvoering van bouwwerken, niet van technieken allerhande. Als deze technieken invloed hebben op de planning of de uitvoeringstechnieken van de bouwwerken, wordt dit ter sprake gebracht.

Wél overweegt de opleiding om in het keuze-aanbod een selectie aan leeractiviteiten uit de (Bio)TECH-opleidingen *Energietechnologie*(Gent) en *Elektromechanica* (Aalst) aan te bieden. Dat aanbod zal, rekening houdend met de duur van de administratieve processen, vanaf AJ2425 beschikbaar zijn.

Verder is het zo, dat de vastgoedsector en de deelsector gebouwen dichter naar elkaar toe groeien, wat zich o.m. uit in het feit dat aannemingsbedrijven zich in toenemende mate begeven op de promotiemarkt. Vanaf AJ2425 neemt de opleiding zich dan ook voor om het keuze-aanbod verder uit te breiden met een reeks opleidingsonderdelen uit de opleiding *Vastgoed*. Hiertoe ligt reeds een voorstel voor, dat in het licht van de curriculumhervorming in Vastgoed nog moet worden bijgestuurd.

Op termijn kan nagedacht worden over specifieke *afstudeertrajecten*, zonder daarvan expliciete afstudeerrichtingen te willen maken. Dergelijk afstudeertraject zou dan een bundeling kunnen zijn van opleidingsonderdelen die *inhoudelijk* of wat betreft het *beroepsperspectief* verwant zijn. Mogelijkheden zijn bijv. *infrastructuurprojecten, promotie van gebouwen, werkvoorbereiding (inclusief calculatie en planning), voorbereidingstraject Vastgoed, voorbereidingstraject Masteropleiding, renovatie, houtbouw, circulair bouwen, BIM, internationaal werken, enz*

Door de hiervoor vereiste specifieke competenties te betrekken bij externen (bijv. in het werkveld-netwerk, VDAB) en/of uit andere opleidingen, kunnen de druk op het opleidingsteam en de impact van de studentenaantallen (hoe meer keuze, hoe kleiner de studentengroepen) binnen de perken gehouden worden.

Kwaliteitskenmerk 2: onderwijsleeromgeving

Leerresultaten

De opleiding plant om de in IKCO-context gevraagde studie van de Professionele kern nog aan te vatten in de loop van AJ2223. De VARIOSO-cyclus heeft geen noemenswaardige hiaten in de professionele kern aan het licht gebracht: **de opleiding blijft een brede basisopleiding die voorbereidt op een aansturende functie in de voorbereiding en uitvoering van bouwwerken**. De studie zal bijgevolg gericht zijn op een herziening van de kerndoelentabel, die in haar huidige vorm als te complex en te verweven wordt ervaren, waardoor het moeilijk is om na te gaan of alle kerndoelen daadwerkelijk worden gerealiseerd. Dat lijkt, holistisch beschouwd en op basis van de terugkoppeling uit het werkveld, weliswaar het geval te zijn, maar is analytisch moeilijk aantoonbaar.

1. Leeruitkomsten

Beoogd wordt daarom een herformulering van de kerndoelen richting heldere zgn. *leeruitkomsten*, met volgende 5 componenten: gedrag, inhoud, context, (hulpmiddelen) en norm (of, anders geformuleerd: wat tonen/waarover/in welke context/met welke hulpmiddelen/op welk niveau).

De opleiding stelt zich tot doel hiermee te starten in AJ2223 en dit te voltooien in AJ2324.

Basis hiervoor blijven de bestaande DLR (de opleiding plant hierover geen Vlaanderenbreed overleg, noch zijn er indicaties dat de andere pBa Bouw-opleidingen zulks zouden wensen te initiëren), maar waar de OLR nu nog samenvallen met de DLR, is dit niet langer het uitgangspunt.

2. Correlatie leeruitkomsten/leeractiviteiten/toetsing

Vervolgens gaan we na of het curriculum alle leeruitkomsten dekt, welke leeruitkomsten in welke leeractiviteiten worden behandeld en geëvalueerd en of de toetsing effectief nagaat wat in de leeruitkomsten geformuleerd staat. Deze fase staat gepland voor AJ2425. Ingevolge de TOA-deadlines kunnen eventuele curriculumaanpassingen ten vroegste in AJ2526 geïmplementeerd worden, mits deze in de TOA 2526 kunnen worden meegenomen voor 10/01/2025.

3. Implementatie van het toetsbeleid

Zie volgende § aub..

Toetsbeleid

1. Analysefase

Inzake toetsbeleid zet de opleiding in een eerste fase in op volgende aspecten:

- De opvolging en evaluatie van de stages – reeds in voege in AJ2223, zie KK1
- Het opstellen van een toetsoverzicht over de volledige opleiding met als doel:
 - het verstrekken van betere en meer overzichtelijke informatie aan de studenten over de evaluatie in de opleiding inzake planning, verdeling semester/examenperiode, toetsvorm, toegelaten hulpmiddelen edm.
 - het analyseren van het bekomen beeld met het oog op een stroomlijning en rationalisatie van de evaluaties (volgende fasen)
- Veralgemenen van het vier ogenprincipe
 - stap 1: inventaris opmaken van de huidige personeelsinzet per toets
 - stap 2: uitrollen van het principe in AJ2324
- EVA-luik van de ECTS-fiches:
 - analyse van de overeenstemming tussen TOA deel III 2324, de Vakkenfiche 2324 en de ECTS-fiches 2223
 - bijsturen richting eenvormigheid van de ECTS-fiches 2324
- Het vastleggen van en het creëren van draagvlak voor een aantal basisprincipes
 - inzake de visie op toetsen in de opleiding
 - voor de organisatie van de evaluatie

2. Pilootfase

In AJ2324 zet de opleiding een piloot op rond het geïntegreerd toetsen van 2 leeractiviteiten (BO1 – sem2):

- 2 Bouwtechnieken gebouwen 2 en
- 2 Tekenatelier 2: Gebouwen 2 – tekenen

Deze piloot wordt begeleid door ankerpersoon Griet Deleenheer en het OH.

3. Integratiefase

In deze fase stemmen we de evaluatie af op de in dezelfde periode tot leeruitkomsten geherformuleerde kerndoelen en de mogelijk daaruit voortvloeiende curriculumwijzigingen, zodat in TOA deel III tegen 31/03/2025 ook de toetsing correct staat afgestemd op het curriculum en op de beoogde leeruitkomsten per leeractiviteit. Uitrol is voorzien in AJ2526.

Parallel onderzoeken we de opportuniteiten van en het draagvlak voor het onderbrengen van de praktijkleeractiviteiten bij hun theoretische evenknieën in het studieprogramma, wat verdere perspectieven opent op geïntegreerd evalueren:

- 1 Bouwmaterialen 1: Bouwmaterialen (3 SP) en
- 2 Uitvoeringspraktijk 2: Labo 1 – partim proeven op bouwmaterialen (1 SP van 2)

- 1 Bouwtechnieken gebouwen 1: Gebouwen 1 (3 SP) en
1 Tekenatelier 1: Gebouwen 1 – tekenen (2SP)
- 2 Bouwmaterialen 2: Betontechnologie (3 SP) en
2 Uitvoeringspraktijk 2: Labo 1 – partim proeven op beton (1 SP van 2)
- 2 Bouwtechnieken gebouwen 2: Gebouwen 2 (3 SP) en
2 Tekenatelier 2: Gebouwen 2 – tekenen (2 SP)
- 2 Uitvoering van bouwwerken 1: Topografie (3 SP) en
2 Uitvoeringspraktijk 2: Topografie – praktijk (2 SP)

Kanttkening:

In BO2 is dat reeds het geval binnen o.m. de OPO's

- 3 en 4 Bouwtechnieken gebouwen 3 en 4,
- 4 Bouwtechnieken infrastructuur 3,
- 3 en 4 Uitvoering van bouwwerken 2 en 3,
- 4 Stabiliteit van bouwwerken 4,

in BO3 met o.m. het OPO

- 5 Stabiliteit van bouwwerken 5,
- de bachelorproef en
- de (internationale) stage.

4. Finaliteit: geïntegreerde visie op evalueren

In een eerste, nog niet nader binnen het OT uitgewerkte of afgestemde, benadering wordt gedacht aan een evaluatie die

- Sterk inzet op formatieve terugkoppeling en evaluatie tijdens de leeractiviteiten/het semester
- Een goed evenwicht hanteert tussen permanente evaluatie in de loop van het semester en evaluatie tijdens de examenperiodes
- Zich inspant om gaandeweg meer leerwegaafhankelijke toetsen aan te bieden
- Zich inspant om op flexibele wijze toetsen aan te bieden naar vorm en planning, rekening houdend met en afgestemd op de diversiteit aan persona's in de opleiding
- Zich inspant om meer geïntegreerd te (leren en te) toetsen waar mogelijk
- Helder en transparant is naar organisatie en naar verwachtingen gesteld aan de student
- Eenduidig is naar communicatie
- Inclusief is
- Haalbaar is voor het OT
- Gebruik maakt van zgn. beroepsproducten, gevalideerd ism. het werkveld

Visie op differentiatie

Differentiatie krijgt in de opleiding vorm op 3 niveaus: structureel, via coaching en binnen de leeractiviteiten.

1. Structureel

Structureel zet de opleiding in op het aanbieden van leerwegen op maat van de student. Het curriculum is voldoende flexibel om dat mogelijk te maken. Zie KK3 voor meer detail.

De in AJ2122 doorgevoerde uitbreiding en ordening van de keuze-OPO-pakketten en voor de nabije toekomst op stapel staande uitwerking van afstudeertrajecten passen eveneens in dit structurele kader.

De klasindeling bij de start in fase 1, o.m. rekening houdend met de in het secundair onderwijs gevolgde opleiding, is een omgekeerde vorm van structurele differentiatie: hier mengen we de wisselwerking tussen studenten met een verschillende vooropleiding, zodat de gedifferentieerde, specifieke kennis en vaardigheden die elkeen inbrengt een bron van steun, inspiratie- en informeel leren kan zijn voor de medestudenten.

De herziening van de klasindeling in semester II van fase 1, rekening houdend met de evaluatie-resultaten van semester I, beoogt andermaal mix van studentenprofielen met dezelfde objectieven. Wél dient opgemerkt dat de administratieve systemen deze herziening bemoeilijken.

2. Coaching

Via coaching volgt de opleiding de studenten individueel op. Elke klas in fase 1 heeft een klascoach, die structureel een drietal keer (waarvan 1 na ep1) individueel het gesprek aangaat met de studenten, maar daarnaast aanspreekpunt op vraag blijft gedurende het gehele academiejaar.

Ook in het Portfolio worden de studenten opgevolgd – in de eerste fase is het portfolio vooral gericht op studiekeuze en studievoortgang, in de 2de fase op stage- en keuze-OPO-keuze in de derde fase en in de 3de fase op professioneel perspectief. De gehele Portfolio-lijn wordt opgevolgd via MyCompass.

OKOT-studenten en HAO-studenten hebben een eigen coach. De eerstgenoemde groep doet regelmatig beroep op de eigen coach, de HAO-groep in mindere mate.

In de tweede opleidingsfase kan de student op vrijwillige basis beroep doen op een coach, maar we stellen vast dat hiervan nauwelijks of geen gebruik wordt gemaakt.

In fase 3 nemen de bachelorproefbegeleider en de internationale stagebegeleider meteen ook een coachingfunctie waar.

3. Binnen de leeractiviteiten

Binnen de leeractiviteiten worden 2 sporen bewandeld:

- In de eerste fase:
 - Gedifferentieerde aanpak in aparte leergroepen voor de leeractiviteiten 1 Rekentechnieken en 1 en 2 Tekenatelier 1, rekening houdend met de voorkennis van de studenten;
 - In projectwerk 2 Geïntegreerd project 1: de studenten nemen rollen op.
- In de tweede fase:
 - Projectwerk 3 Geïntegreerd project 2
 - 4 Uitvoering van bouwwerken 3: Labo 2 – eigen proef
- In de derde fase: keuzemogelijkheden binnen de OPO's, zoals bijv.:
 - Bachelorproef Uitvoeringsstudie: sector of deelsector, stagebedrijf, ...
 - Bachelorproef Praktijkgericht onderzoek: eigen onderzoeksvraag of inspelen op aangereikte onderzoeksvragen, keuzemogelijkheid complementaire onderzoeksstage of uitvoeringsstage, ...
 - Internationale stage: bestemmingsland, sector of deelsector, ...
 - Internationale studie: diverse internationale partners, ...
 - Keuzestage: sector of deelsector, ook buiten de uitvoerende bouwsector, stagebedrijf, -dienst of -organisatie, afdeling, activiteit, ...

Studie-efficiëntie en drop out

De opleiding neemt de opdracht van de commissie ter harte en zal de “eerder lage studie-efficiëntie” nader bestuderen naar herkomst en oorzaken. Op het eerste gezicht stellen we evenwel vast, dat de SE-evolutie in Bouw niet zo sterk verschilt van deze in de cluster (Bio)TECH – zie Bijlage 2 aub..

Mogelijk is het dus nuttig om eerst op clusterniveau op zoek te gaan naar de oorzaken van het SE- en drop-outverloop, om vervolgens te differentiëren naar opleiding.

Kwaliteitskenmerk 3: begeleiding van studenten

Afstemming op andere doelgroepen

Momenteel telt de opleiding volgende **type-studenten**:

1. Abituriënten/generatiestudenten – overwegend dagstudenten
2. OKOT-studenten – uitsluitend dagstudenten gezien het statuut
3. Zij-instromers – overwegend dagstudenten, in september en in februari
4. Werkstudenten – overwegend afstandsstudenten, in deze groep herkennen we
 - Herintreders (studenten geen hoger onderwijs genoten of het eerder stopzetten)
 - Heroriënteerders (re-skillers, al dan niet reeds werkzaam in de sector)
 - Up-skillers (reeds werkzaam in de sector)
 - Ervaringvalideerders (reeds werkzaam in de sector)

De opleiding biedt 5 vooraf **uitgewerkte leerwegen** aan:

- Een standaard leerweg van 60 SP voor septemberstarters
- Een aangepaste en uitbreidbare startleerweg van 20 SP voor februari-instappers
- Een verkort traject van 90 SP voor studenten *Graduaat Werforganisatie (Woningbouw of Wegenbouw) Odisee – Aalst*
- Een verkort traject van 106 SP voor studenten *Graduaat Werforganisatie - Woningbouw HoGent – Gent*
- Een verkort traject van 116 SP voor studenten *Graduaat Bouwkundig tekenen HoGent – Gent*

2 Leerwegen zijn in ontwikkeling voor instap in AJ2324:

- Een verkort traject voor studenten *Graduaat Werforganisatie - Wegenbouw HoGent – Gent*
- Een verkort traject voor studenten *Graduaat Werforganisatie AP Hogeschool – Antwerpen*

Alle trajecten kunnen ook worden gevolgd in **Hoger AfstandsOnderwijs** (HAO): hier worden de ISP's samengesteld **op maat van de draagkracht van de studenten**, met studietermijnen die zich bewegen tussen 3 en 10 jaar. Het curriculum toont zich hiertoe voldoende flexibel.

Voor zij-instromers, maar evengoed voor andere profielen, worden ISP's samengesteld rekening houdend met vrijstellingen op basis van Eerder Verworven Kwalificaties (EVK).

In de nabije toekomst wil de opleiding zich inspannen om volgende **bijkomende leerwegen** aan te bieden:

- vanaf AJ2324: een aangepaste **basisleerweg van 4 x 45 SP** voor studenten met een basisopleiding BSO
- vanaf AJ2526: een specifieke **verkorte leerweg voor studenten die reeds werkzaam zijn in de uitvoering van bouwwerken**, met ontslag van een reeks praktijkleeractiviteiten, gebruikmakend van de in het vooruitzicht gestelde vereenvoudigde procedure tot vrijstelling op basis van Eerder Verworven Competenties (EVC), dus bijv. voor OPO's zoals:
 - 1 Uitvoeringspraktijk 1 – 3SP – 5 dagen
 - 2 Geïntegreerd project 1 – 3 SP – 5 dagen
 - 3 Uitvoering van bouwwerken 2 (de werfbezoeken) – 4 dagen

- 4 Uitvoering van bouwwerken 3 (de werfbezoeken) – 2 dagen
- de plichtstage – 12 SP – 32 dagen
- XY Portfolio Z – 6,5 SP, behalve
 - OLA 12 Portfolio 1: Veiligheid (1,5 SP)
 - OLA 56 Portfolio 3: Deontologie (1 SP)

Onderzoek naar en ontwikkeling van leerwegonafhankelijke evaluaties kunnen hierin ondersteunend werken. Ook de betere afstemming van de graduaatsopleiding Werforganisatie en de pBa Bouw kan hier diensten bewijzen: het aanbod in afstandsleren in het Graduaat zal naar verwachting beter op maat van reeds in de sector werkzame studenten gesneden zijn.

Parallel loopt momenteel de zgn. **Persona-oefening**. In een eerste fase zijn de kenmerken van de bestaande en wenselijke studentenprofielen in kaart gebracht en gegroepeerd in de categorieën van het personasjabloon. Met dit materiaal dienen nu nog Persona's te worden samengesteld – al wordt dit laatste deel van deze oefening in het OT als artificieel en willekeurig aangevoeld.

In de studentengroep Bouw herkennen we volgende kenmerken uit kwetsbare groepen:

- Studenten met migratie-achtergrond – een minderheid tot nog toe, vooral gekenmerkt door taalachterstand en moeizaam omgaan met deadlines en afspraken
- Studenten met gezinslast – een meerderheid van de OKOT-, werk- en afstandsstudenten, gekenmerkt door minder voor de studie beschikbare tijd
- Studenten met een functiebeperking

Tenslotte nog deze kanttekening: gezien het grote aantal uren studentenjobs dat studenten vandaag mogen presteren, is vrijwel elke student, ook de abturiënt, een werkstudent. Dat heeft conflicten met de planning en de organisatie van de opleiding tot gevolg en brengt mee dat de studentengroep verwachtingen stelt aan een flexibele omgang met deadlines en leeractiviteiten met verplichte aanwezigheid. Hoewel de opleiding zich in deze studentgericht wil opstellen, is ze tegelijk van oordeel dat er grenzen zijn aan wat kan en niet. Dat is in de beroepscontext waarop we de studenten voorbereiden niet anders. Opvolging en overleg hierover in een ruimer Odisee-kader lijkt op middellange termijn opportuun.

Doorstroming graduaatsstudenten naar de opleiding Bouw (of omgekeerd)

Naast het aanbieden van een specifiek op de graduaatstudenten gericht verkort studieprogramma, zal de opleiding Bouw

- via gerichte informatiesessies en
- door graduaatsstudenten de mogelijkheid te bieden om tijdens hun graduaatsstudie OPO's op te nemen in de bacheloropleiding,

het up-skillen van graduaatsstudenten richting bachelor faciliteren.

Vanaf AJ2324 zijn beide opleidingscurricula inhoudelijk beter op elkaar afgestemd, waardoor

- de overstap tijdens de studie in de ene of de andere richting vergemakkelijkt wordt én
- de student reeds behaalde credits in de doelopleiding kan valoriseren onder de vorm van
 - een vrijstelling op basis van EVK (Gr >> pBa) of
 - een vermindering van de studielast (pBa >> Gr).

Studentenvertegenwoordiging

In AJ2223 werd een aanvang gemaakt met de wederopstart van de studentenwerking na de corona-periode. Ingevolge het afhaken van de 2 trekkers liep dit tot nu toe minder vlot dan verhoopt.

Volgend academiejaar nemen we dit terug op tijdens de onthaalweek en via het keuze-OPO 56 Verbinding en communicatie.

Bedoeling is immers een zelfstandige studentenwerking op te zetten, die op eigen initiatief en met een zelf bepaalde agenda themata bespreekt die de studenten aanbelangen en deze aanhangig maakt bij de opleiding.

Verder hoopt de opleiding in deze studentenwerking een klankbord te vinden bij wijzigingen van allerlei aard die inhoudelijk, organisatorisch of inzake curriculumopbouw moeten doorgevoerd worden. Onder meer tijdens het IKCO-traject zou deze participatie welkom zijn.

Kwaliteitskenmerk 4: betrokkenheid van stakeholders

Instroom

De opleiding gelooft niet in het inzetten van alumni om de instroom te bevorderen, wél om onze studenten een beeld te geven van wat ze mogen verwachten tijdens hun studieloopbaan en als startende beroepsbeoefenaar. In het onthaaltraject in de eerste opleidingsfase worden dan ook alumni ingezet, evenals tijdens de projectwerken en bij de jobhappening.

Het groeipotentieel ligt (jammer genoeg) niet langer in TSO-scholen maar in het ASO, tenzij de veranderingen in het SO daarin alsnog een kentering teweegbrengen. Eerste probleem is al toegang krijgen tot de ASO-scholen om de opleiding voor te stellen – weinig (tot geen) ASO-scholen staan open voor bacheloropleidingen: hun oriëntatie is universitair hoger onderwijs. Het inzetten van studenten als ambassadeurs in hun voormalige secundaire scholen, is tot zover de enige weg gebleken om in ASO-scholen enige voet aan de grond te krijgen. Op clusterniveau wordt weliswaar gewerkt aan informatiesessies over alle opleidingen uit de cluster, bedoeld voor de derdegraads-coördinatoren en studiekeuze-ondersteuners in het SO.

Uitgebreide inspanningen in AJ2122 op vele fronten om de opleiding bij studiekeuzers beter op de kaart te zetten (meer dan 30 acties via uiteenlopende mediakanalen werden opgezet) leidden in AJ2223 niet tot een noemenswaardig hogere instroom (van 70 naar 79 studenten). Er is trouwens geen enkel houvast voor enig oorzakelijk verband tussen de instroom en de geleverde publicitaire en promotionele inspanningen. Grondig onderzoek naar wat de studiekeuze bepaalt kan hier mogelijk soelaas bieden, maar dat is enkel zinvol op een grotere schaal dan deze van de opleiding en haar studenten.

Ten gronde is het ook niet aan de academische wereld om de sensibiliseringsopdracht van de sectoren over te nemen. Dé oorzaak van de dalende instroom is immers, dat de bouwsector er maatschappelijk niet in slaagt om zichzelf in de markt te zetten als de innovatieve, creatieve, vernieuwende, dynamische en uitdagende sector die hij vandaag is.

Op infodagen en bij onze instroom stellen we de laatste jaren dan ook vast, dat onder abiturienten vooral belangstellenden opdagen die de bouwsector reeds familiaal kennen, uit de vooropleiding in het secundair onderwijs of via vakantie- en studentenjobs. Ook bij de HAO-studenten zijn mensen die een of andere band hebben met de sector oververtegenwoordigd, naast mensen die bijv. door VDAB worden aangespoord om zich om te scholen richting bouwsector.

Om die reden pleit de opleiding er bij Embuild (voorheen: Confederatie Bouw) al jaren voor, om de sector maatschappelijk beter te promoten en in een positiever daglicht te stellen. Waar dat pleidooi tot voor kort op een koude steen viel, valt nu bij Embuild Oost-Vlaanderen. De opleiding plant hierover verder overleg met Embuild Oost-Vlaanderen.

De opleiding verwacht veel van de op stapel staande profilering van de cluster (Bio)TECH als bundel van toekomstgerichte, inhoudelijk vooroplopende, ook op de student als mens gerichte Green Deal-opleidingen en engageert zich om hieraan bij te dragen..

Uit eerder gemaakte analyses stellen we vast, dat de instromende studentenaantallen in Vives Noord (Oostende) en in Odisee Aalst gelijk op- en neergaand evolueren. Het marktaandeel van Odisee in de AKUL-samenhang toont een lichte enige kentering-

De studentenaantallen van de opleidingen ten oosten van Brussel tonen een eveneens gelijklopende, maar andere en gunstiger dynamiek.

Zie de grafieken van Bijlage 3 aub.

Professionalisering docenten

Inhoudelijk

Er is nood aan werkveldstages voor de (jongere) medewerkers die nog geen beroepservaring konden opbouwen op de bouwwerf.

Onderwijskundig

Inzake onderwijskundige professionalisering schrijft de opleiding zich in op het traject dat de cluster (Bio)TECH hiertoe uitstippelt tijdens de onderwijsdagen. Nieuwe docenten volgen de “Start-to-teach”-opleiding.

Kwaliteitskenmerk 5: internationalisering en onderzoek

(Meer-)taligheid en vreemde talen

Taligheid

Op het vlak van taalvorming verkiest de opleiding om in te zetten op de mondelinge en schriftelijke **taalbeheersing** van het Nederlands, met nadruk op het **begrijpend lezen**. In de bouwsector blijft het kunnen en willen lezen en interpreteren van vuistdikke bestekteksten immers cruciaal. Wie het bestek niet of onvoldoende kent of begrijpt, is op de werf geen partij. Overleg en discussie tijdens de werfvergadering handelen vaak over de interpretatie van het bestek en over de wijze waarop kan voldaan worden aan de bestekvoorschriften, ongeacht of deze nu zijn geformuleerd als prestatie-eisen dan wel als middelenverbintenissen.

Wij stellen de jongste jaren een afnemende bereidheid vast bij de instromende jongeren om teksten van een zekere omvang door te nemen of om te interpreteren wat er precies staat. Nochtans is dit van wezenlijk belang voor de werfleider, net zoals dat het geval is voor andere uitvoeringsgerelateerde rollen waartoe de bacheloropleiding voorbereidt, zoals bijv. deze van werkvoorbereider, aankoper, calculator of planner.

De opleiding beraadt zich er begin juli over, samen met de andere (Bio)TECH-opleidingen in Aalst, of het opportuun is om gebruik te maken van het samenwerkingsverband met CVO KISP, dat reeds is uitgerold op campus Gent, om in te zetten op Nederlandse taalremediëring.

Perspectief

De opleiding begrijpt de opmerking van de commissie niet goed over het *stroomlijnen* van de perspectieven inzake het begeleiden van vreemde talen en het laten ervaren van meertaligheid:

is deze te interpreteren als een aansporing om een van beide perspectieven te schrappen?

Het is bijv. denkbaar, dat het vreemde talenaanbod wordt geschrapt om meer te kunnen inzetten op het laten ervaren van meertaligheid in de werkcontext. Er is immers meer dan voldoende aanbod buiten de opleiding om de individuele kennis van vreemde talen op eigen initiatief te verbreden en/of te verdiepen, als hiertoe de nood of de interesse bestaat.

Het meertalig vormen van de studenten in de opleiding komt ook niet noodzakelijk tegemoet aan de noden die ontstaan door de onvoorspelbare mix aan talen, culturen en gevoeligheden op de werf.

In plaats van de studenten op te leggen om minstens één taal-OPO te volgen, ongeacht het afstudeertraject, zou de opleiding bijv. kunnen kiezen voor het **ervaringsperspectief** door

- meer actief en activerend in te spelen op de veeltalige realiteit op de werf en
- zich in te spannen om de studenten te leren een (meer) open, inclusieve houding aan de dag te leggen ten opzichte van medewerkers met de meest uiteenlopende nationaliteiten en van medewerkers voor wie een taalbarrière meteen ook een communicatieprobleem schept
- studenten handvaten aan te reiken om de communicatie aan te vatten en gaande te houden.

Dit zou studenten kunnen voorbereiden op een meer actieve beleving van en omgang met deze werkveldrealiteit.

Hiertoe kan te rade worden gegaan bij de graduaatsopleiding Werforganisatie, waar de communicatie met en het aansturen, opvolgen en bijsturen van medewerkers op de werf ca. 25 van de 120 SP omvatten.

Profilering integratie opleiding/onderzoek

Inhoudelijk komt het praktijkgericht onderzoek aan bod in de opleiding via

- BO1:
 - projectwerk 2 Geïntegreerd project 1 – *wordt inhoudelijk gedreven door de lopende, bouwgerelateerde onderzoeksprojecten waaraan de studenten participeren*
 - 2 Uitvoeringspraktijk 2: Labo 1 – *eerste kennismaking met wetenschappelijk gefundeerd labowerk, kennismaking met basisprincipes van onderzoekswerk*
- BO2:
 - 4 Uitvoering van bouwwerken 3: Labo 2 – *zgn. eigen proef: de studenten stellen zelf een onderzoeksvraag en voeren daarop het nodige onderzoek*
- BO3:
 - Keuze-OPO 6 Bouwbedrijf en maatschappij 3: Bouwen en onderzoek – *levert een bijdrage aan lopende onderzoeksprojecten in eigen huis of in samenwerkingsverband*
 - Keuze-OPO 5 Circulair bouwen: Innovatief toekomstgericht bouwen – *wil studenten warm maken voor een op innovatie gerichte basishouding*
 - 56 Bachelorproef: Praktijkgericht onderzoek (en stage in Vlaanderen) – *studenten gaan aan de slag met een eigen onderzoeksvraag of spelen in op aangeboden onderzoeksvragen die aansluiten bij of deel uitmaken van DUBiT-onderzoeksprojecten*

De collega's betrokken bij de opleiding en bij het bouwgerelateerd praktijkgericht onderzoek in DUBiT beraden zich over manieren om scherper en meer doeltreffend te communiceren over de integratie van beide.

Deel van deze communicatie en profilering kan een verschuiving in de perceptie beogen van onderzoek naar **innovatie**. Dat kan de realisaties en in het bijzonder de integratie in de opleiding toegankelijker maken, beter gesneden op de maat van bachelorstudenten, laagdrempeliger voor een breed publiek ook. Innovatie klinkt immers wat dynamischer, jonger, meer bereikbaar en meer toekomstgericht dan onderzoek, dat een bepaalde *sérieux* moet torsen en vooral geassocieerd wordt met universitair en fundamenteel wetenschappelijk onderzoek.

Profilering kan on campus of online.

Offline wordt dit nu reeds aangepakt door bezoekers (op infodagen, studiedagen, navormingen, bij campusbezoek door leerlingen en hun begeleiders) te begeleiden op een campustoer langsheen het Sliced Pavilion en de Circulaire Container. Verder ontwikkelt zich een plan om het thema *Groene Innovatie* beter zichtbaar te maken in de project-, labo- en praktijkruimten van de opleidingen Bouw en Werforganisatie, waarna ook deze omgeving een bijdrage kan leveren aan de belangstelling voor innovatie en onderzoek bij studenten en bezoekers en aan de profilering van de integratie ervan in de opleiding.

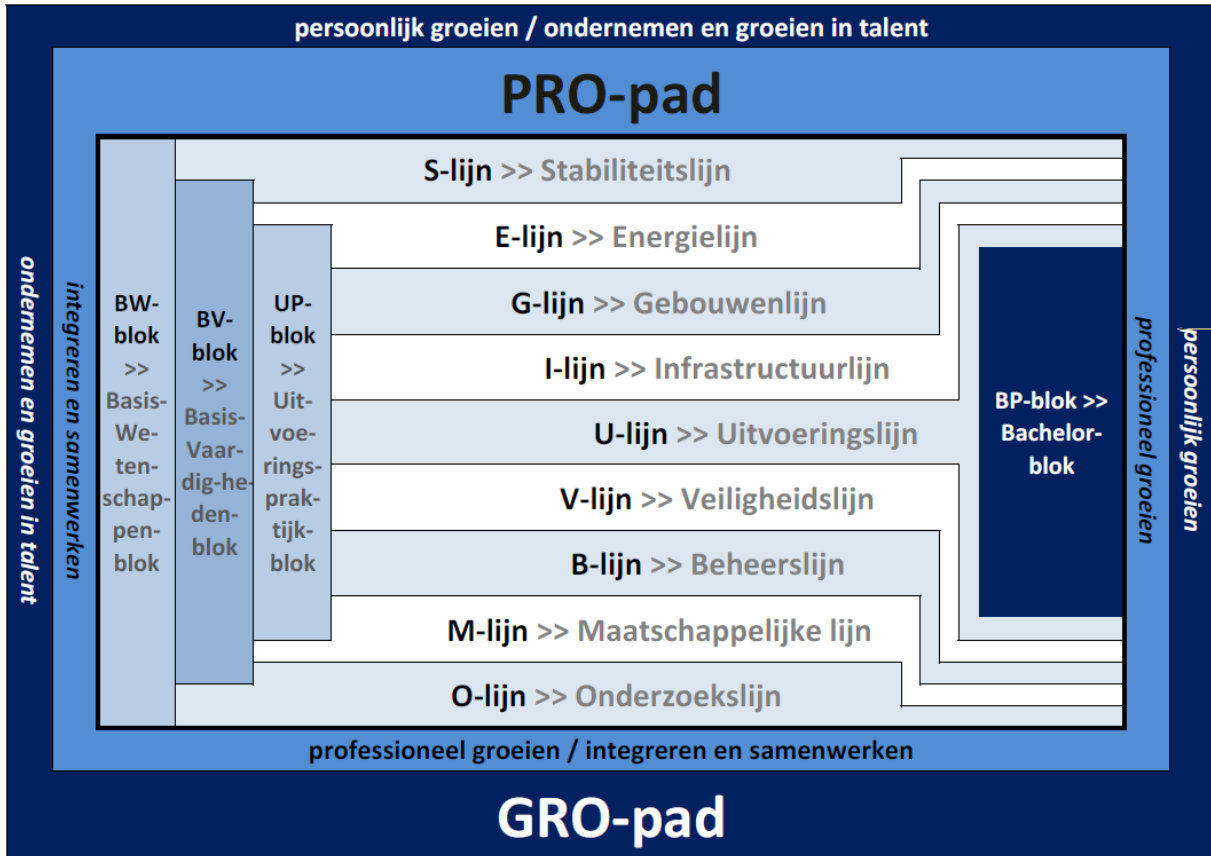
Online kunnen korte filmpjes, zowel op sociale media als op de webpagina's van opleiding en onderzoekskern, het thema *Groene Innovatie* in beeld brengen, aan de hand van praktijkgetuigenissen van studenten, onderzoekers en begeleidende docenten. In deze getuigenissen kunnen zij toelichten, elk vanuit hun eigen standpunt en bijdrage, hoe zij deze integratie beleven, wat voor hen de meerwaarde en/of de impact is, welke hun verwachtingen zijn en of en hoe deze ingelost worden. Mogelijk kan MARCOM hierin een bijdrage leveren.

In de opleiding zouden de hoger vermelde opleidingsonderdelen ondergebracht kunnen worden in een eigen leerlijn *Innovatie*, waaraan een in samenwerking met DUBiT uit te werken, geïntegreerde visie op innovatief en praktijkgericht onderzoek ten grondslag wordt gelegd.

Bijlagen

Bijlage 1 – Mogelijk leerlijnenmodel AJ2425

Mogelijk ziet het bijgestuurde leerlijnenmodel er als volgt uit, na toevoeging van de leerlijnen *Veiligheid* (V-lijn) en *Onderzoek* (O-lijn):

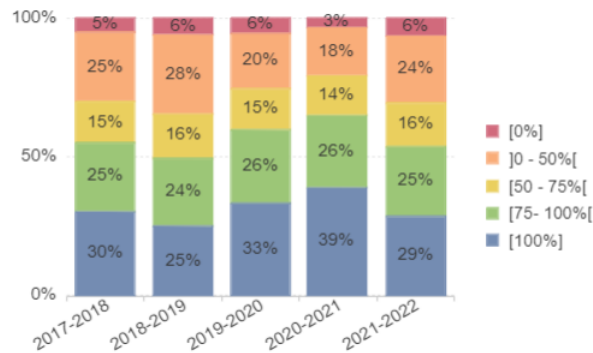
Bijlage 2 – Vergelijking Studie-efficiëntie en Drop-out Cluster(Bio)TECH – Opleiding pBa Bouw

Studie-efficiëntie

Cluster (Bio)TECH

SE (intervallen)	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22
[100%]	239	210	308	328	215
[75- 100%[195	207	246	223	186
[50 - 75%[116	136	140	121	119
]0 - 50%[197	239	183	150	180
[0%]	41	53	52	29	48
TOTAAL	788	843	927	850	748

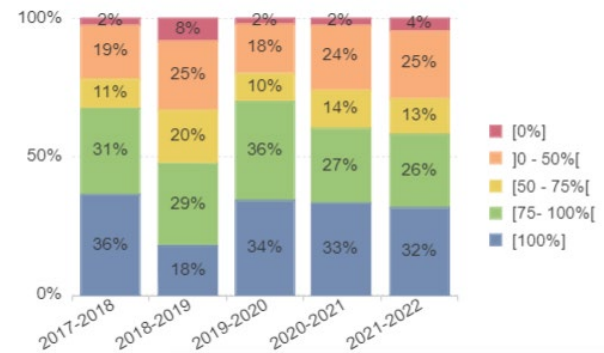
Aandeel studenten per SE (intervallen)

Opleiding pBa Bouw

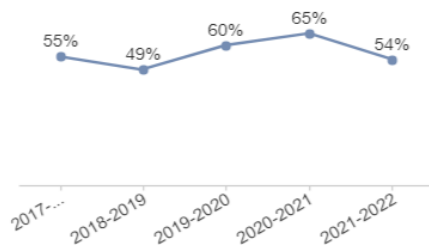
SE (intervallen)	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22
[100%]	30	20	34	28	22
[75- 100%[26	33	36	23	18
[50 - 75%[9	22	10	12	9
]0 - 50%[16	28	18	20	17
[0%]	2	9	2	2	3
TOTAAL	83	112	100	85	69

Aandeel studenten per SE (intervallen)

Cluster (Bio)TECH

Evolutie aandeel studenten met minstens 75% SE

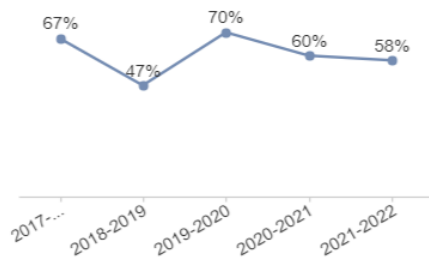
% nieuwe studenten met minstens 75% SE in academiejaar 2021-2022

Hier zie je waar jouw opleiding zich situeert ten aanzien van de andere Odisee-opleidingen wat betreft het aandeel studenten dat minstens 75% SE behaalt. Een kwart van de opleidingen situeert zich aan de linkerkant, de helft in het midden en een kwart aan de rechterkant

Opleiding pBa Bouw

Evolutie aandeel studenten met minstens 75% SE

% nieuwe studenten met minstens 75% SE in academiejaar 2021-2022

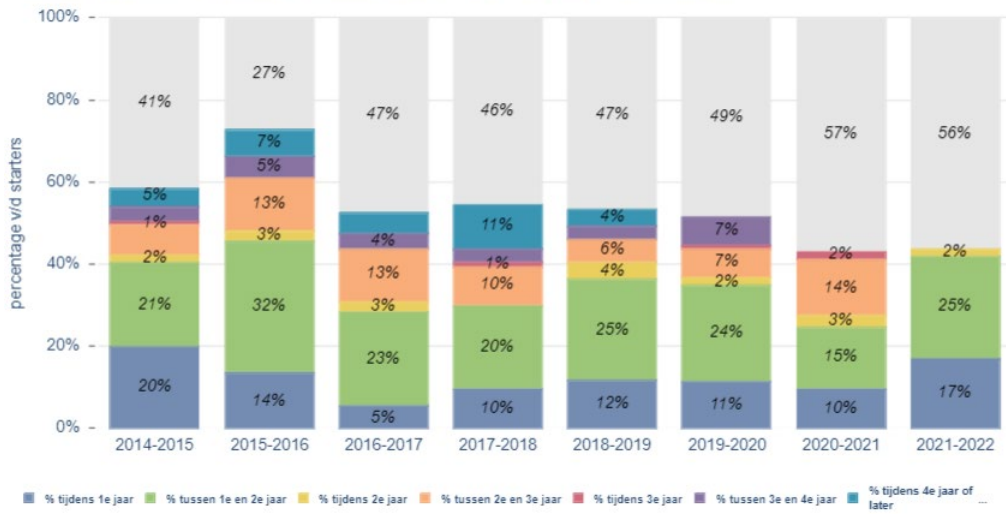

Hier zie je waar jouw opleiding zich situeert ten aanzien van de andere Odisee-opleidingen wat betreft het aandeel studenten dat minstens 75% SE behaalt. Een kwart van de opleidingen situeert zich aan de linkerkant, de helft in het midden en een kwart aan de rechterkant

Drop out

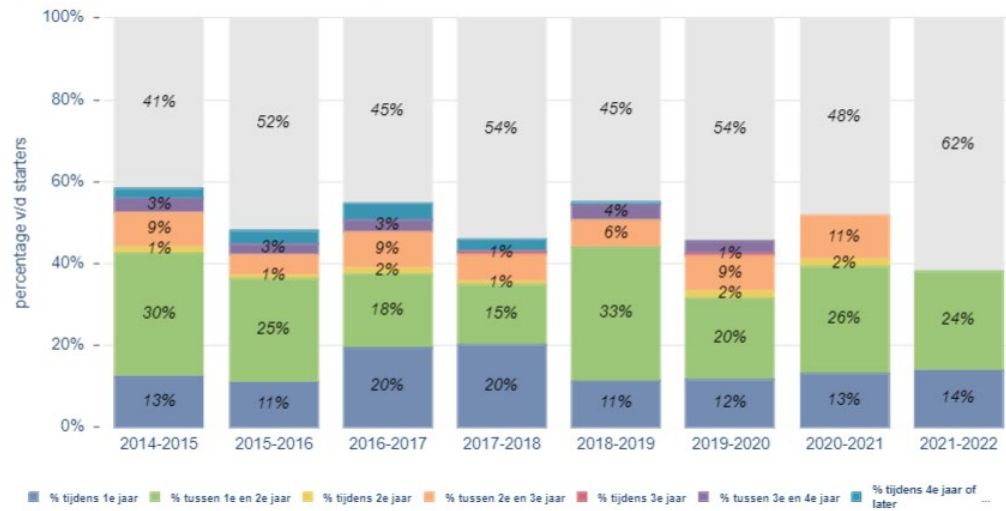
Cluster (Bio)TECH

: studieduur drop-out [1.118 registraties - alle academiejaren] (grijs = nog bezig of diploma behaald)

Opleiding Bouw

: studieduur drop-out [982 registraties - alle academiejaren] (grijs = nog bezig of diploma behaald)

Bijlage 3 – Instroomevolutie opleidingen pBa Bouw Associatie KULeuven, periode AJ1516-2223

